

1. Τι είδους έργα προστατεύονται από Πνευματικά Δικαιώματα;

Βίντεο στα διαδίκτυο, Ηχητικά κομμάτια, άρθρα, βιβλία, πίνακες ζωγραφικής, λογισμικά, αφίσες, φωτογραφίες, κ.ά.

2. Μπορώ να χρησιμοποιήσω ένα βίντεο που προστατεύεται από Πνευματικά Δικαιώματα (ΠΔ);

Είναι δυνατόν να το χρησιμοποιήσετε χωρίς να παραβιαστούν τα ΠΔ

α) με την ορθή χρήση (Τα έργα που δίνουν ένα νέο νόημα στο υλικό πηγής μπορούν να

θεωρηθούν ως ορθή χρήση), η οποία όμως ορθή χρήση δεν είναι απόλυτα σαφής κοινώς σε όλους.

β) με λήψη άδειας χρήσης του περιεχομένου από τον δημιουργό του.

Η αναφορά στον κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων δεν σας δίνει αυτόματα τα δικαιώματα χρήσης του έργου που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα.

Η δήλωση ότι η χρήση του βίντεο είναι "μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα" δεν είναι αρκετή.

Οποιαδήποτε ποσότητα περιεχομένου που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα και το οποίο χρησιμοποιείται χωρίς άδεια, έστω κι αν είναι για λίγα μόνο δευτερόλεπτα μπορεί να θεωρηθεί παράνομο.

3. Μπορώ δημοσιευμένα έργα για τη διδασκαλία;

Σύμφωνα με τον Ν. 2121 του 1993 Άρθρο 21: Αναπαραγωγή για διδασκαλία

Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η αναπαραγωγή άρθρων νομίμως δημοσιευμένων σε εφημερίδα ή σε περιοδικό, σύντομων αποσπασμάτων έργου ή τμημάτων σύντομου έργου ή έργου των εικαστικών τεχνών νομίμως δημοσιευμένου, εφόσον γίνεται αποκλειστικά για τη διδασκαλία ή τις εξετάσεις σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, στο μέτρο που δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό, είναι σύμφωνη με τα χρηστά ήθη και δεν εμποδίζει την κανονική εκμετάλλευση. Η αναπαραγωγή πρέπει να συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή.

4. Πώς μπορώ να βρω μουσική ή εφέ για να βάλω στο βίντεο μου;

Μπορείτε να βάλετε μουσική ελεύθερα εφόσον αυτή περιλαμβάνεται στη Βιβλιοθήκη ήχων σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται. <https://www.youtube.com/audiolibrary/music?nv=1>

5. Μπορώ να βάλω link προς μία ιστοσελίδα;

Μπορείτε. Ένα link δεν είναι αντικείμενο πνευματικής ιδιοκτησίας όπως άλλωστε και ένα όνομα. Το link μπορεί να κατευθύνει σε ένα site, σε ένα βίντεο, σε μία φωτογραφία κλπ.

6. Μπορώ να χρησιμοποιήσω κάτι (π.χ. ένα άρθρο, ένα ερωτηματολόγιο) που βρήκα σε ένα site;

Δεν μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε. Θα μπορούσατε να γράψετε ένα σύντομο δικό σας κείμενο, που να μεταφέρει το νόημα του άρθρου, χωρίς να είναι πιστή αντιγραφή. Θα πρέπει να εισάγετε έναν διαφορετικό τίτλο και να γράψετε έναν ενεργό σύνδεσμο στο τέλος του άρθρου προς την ακριβή σελίδα του πρωτότυπου άρθρου μαζί με την ημερομηνία πρόσβασης σε αυτό.

7. Πως μπορώ να εξασφαλίσω τα Πνευματικά Δικαιώματα ενός εγγράφου που δημιούργησα εγώ;

Τα πνευματικά δικαιώματα συνήθως αποκτώνται αυτοδίκαια χωρίς αίτηση ή καταχώριση σε κάποια υπηρεσία και απαγορεύουν τη χρήση των έργων σε τρίτους χωρίς την άδεια του δημιουργού τους.

Στο διαδίκτυο υπάρχει η κουλτούρα ελεύθερου υλικού σύμφωνα με την οποία οι δημιουργοί περιεχομένου επιλέγουν να διαθέτουν τη δουλειά τους για εκ νέου χρήση βάσει ορισμένων απαιτήσεων που αποκαλείται άδεια **Creative Commons**. <https://creativecommons.org/>. Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός Creative Commons (CC) επιτρέπει να επιλέξετε τα χαρακτηριστικά

διάθεσης του έργου σας και να τα απεικονίσει με χρήση συμβόλων (κατανοητών από τους ανθρώπους) ώστε να γίνει εύκολη η επικόλληση των συμβόλων αυτών στο αρχείο που φτιάχνετε. Παράλληλα τα σύμβολα αυτά έχουν και διεθνή νομική ισχύ.

Οι βασικοί τύποι χαρακτηριστικών διάθεσης του έργου είναι:

	Αναφορά στον αρχικό δημιουργό (Attribution, BY)	Σε αυτή την περίπτωση οποιοσδήποτε επιθυμεί να αναπαράγει ή να τροποποιήσει το εν λόγω έργο οφείλει να πραγματοποιήσει αναφορά στον αρχικό δημιουργό.
	Απαγόρευση εμπορικής χρήσης του έργου (Non-commercial, NC)	Σε αυτή την περίπτωση η χρήση του έργου με εμπορικό σκοπό απαγορεύεται.
	Απαγόρευση δημιουργίας παραγώγων έργων (No Derivatives, ND)	Σε αυτή την περίπτωση επιτρέπεται η αναπαραγωγή του έργου αλλά απαγορεύεται η δημιουργία οποιουδήποτε είδους παραγώγου.
	Διανομή του παράγωγου έργου με τους όρους της αρχικής άδειας (Share alike, SA)	Σε αυτή την περίπτωση επιτρέπεται η δημιουργία παραγώγων υπό τον όρο η οποιαδήποτε χρήση του έργου να πραγματοποιείται με τον ίδιο τρόπο, δηλαδή με την εφαρμογή της συγκεκριμένης άδειας.

Οι μορφές των αδειών μπορεί να γίνουν με συνδυασμό των παραπάνω εικονιδίων.

Συνήθεις άδειες είναι οι παρακάτω:

ΟΙ ΑΔΕΙΕΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΡΓΑ

ΑΝΑΦΟΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ

Μπορεί κάποιος να χρησιμοποιήσει εμπορικά το έργο μου;

Μπορεί κάποιος να τροποποιήσει το έργο μου;

ΑΝΑΦΟΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ-ΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ-ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ

Μπορεί κάποιος να χρησιμοποιήσει εμπορικά το έργο μου;

Μπορεί κάποιος να τροποποιήσει το έργο μου;

ΑΝΑΦΟΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ-ΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ-ΟΧΙ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΕΡΓΑ

Μπορεί κάποιος να χρησιμοποιήσει εμπορικά το έργο μου;

Μπορεί κάποιος να τροποποιήσει το έργο μου;

 (MUST ALSO BE LICENSED BY-SA)
ΑΝΑΦΟΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ-ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ

Μπορεί κάποιος να χρησιμοποιήσει εμπορικά το έργο μου;

Μπορεί κάποιος να τροποποιήσει το έργο μου;

ΑΝΑΦΟΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ-ΟΧΙ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΕΡΓΑ

Μπορεί κάποιος να χρησιμοποιήσει εμπορικά το έργο μου;

Μπορεί κάποιος να τροποποιήσει το έργο μου;

 (MUST ALSO BE LICENSED NC-BY-SA)
ΑΝΑΦΟΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ-ΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ-ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ

Μπορεί κάποιος να χρησιμοποιήσει εμπορικά το έργο μου;

Μπορεί κάποιος να τροποποιήσει το έργο μου;

<https://www.openbook.gr/creative-commons-licenses/>

Πρόσφατα ο παγκόσμιος οργανισμός *misthoniains* (περιλαμβάνει 19 μουσεία, εκθέσεις έργων τέχνης, εκπαιδευτικές και ερευνητικές δράσεις) επέτρεψε την ελεύθερη διανομή (CC0) 3 εκατομμυρίων φωτογραφιών (<https://www.si.edu/openaccess>).

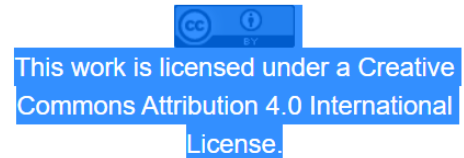
8. Ποια είναι τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσω για να δηλώσω τα δικαιώματα της δημοσιευμένης εργασίας μου είναι:

Όταν χρησιμοποιείτε μια άδεια CC, επιτρέπετε στους άλλους να χρησιμοποιήσουν την εργασία σας κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες, αλλά **παραμένετε ο κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων του έργου**.

Αν το έργο σας είναι ένα ψηφιακό αρχείο και θέλετε να το αναρτήσετε στο διαδίκτυο τότε

1. Συνθέσετε τη δική σας άδεια χρήσης από το <https://creativecommons.org/choose/>
2. Στο κάτω μέρος της σελίδας του Creative Commons, δημιουργείται αυτόματα βάσει των επιλογών σας το αντίστοιχο **εικονίδιο** και **σύνδεσμος** επεξήγησης – παραπομπής το οποίο μπορείτε να το αντιγράψετε στο έργο σας – αρχείο. (δεξί κλικ αντιγραφή, δεξί κλικ επικόλληση στο αρχείο σας)
3. Μεταφράσετε αν θέλετε το κείμενο στα Ελληνικά “ *Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Διεθνής Έκδοση 4.0 ή μεταγενέστερη* ”

Have a web page?

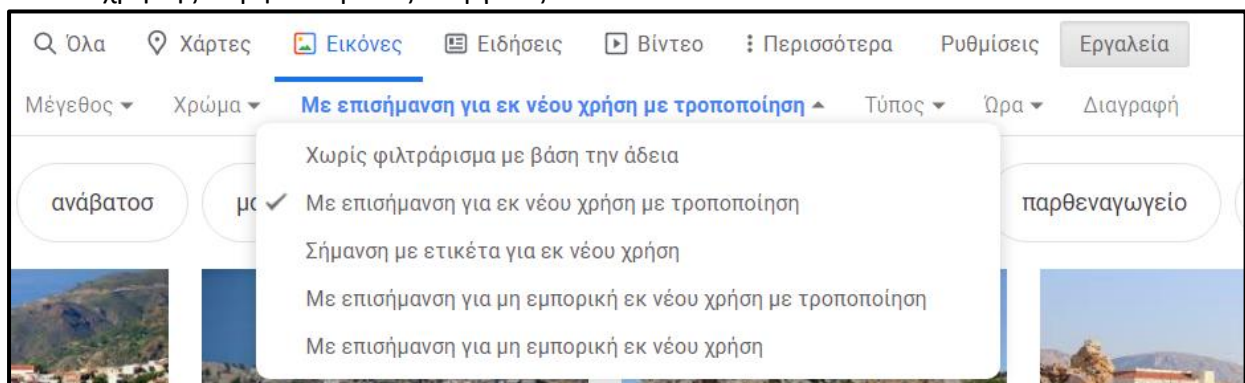

(Αν ο σύνδεσμος που αντιγράψατε δεν δουλεύει είναι επειδή έχει αλλάξει το πρωτόκολλο από **http** σε **https** και προς το παρόν δεν έχει ενημερωθεί το site ώστε να έχει αντίστοιχο σύνδεσμο. Αν θέλετε μπορείτε να αλλάξετε εσείς τον σύνδεσμο στο έγγραφό σας)

Δείτε ως παράδειγμα το **σημείωμα αδειοδότησης** του παρόντος εγγράφου.

9. Πως βρίσκω στο διαδίκτυο φωτογραφίες με άδειες χρήσης

- Στην αναζήτηση της google βάζετε το κριτήριο αναζήτησης
- πηγαίνετε στις **Εικόνες**
- Επιλέξετε **Εργαλεία** και εμφανίζονται τα Δικαιώματα Χρήσης.
- Στη συνέχεια μπορείτε να επιλέξετε να εμφανίζονται οι Εικόνες με αντίστοιχες άδειες χρήσης σύμφωνα με τις ενέργειες που θέλετε να κάνετε.

10. Πως βρίσκω τις άδειες χρήσης ενός βίντεο έτσι ώστε να μπορώ να το κατεβάσω και να το χρησιμοποιήσω;

- Επιλέγετε <https://www.youtube.com/>.
- Εισάγετε το κείμενο για την αναζήτησή σας, π.χ. νόμος Coulomb στο πλαίσιο αναζήτησης.

☰ ΦΙΛΤΡΟ

- Επιλέγετε Φίλτρο
- Επιλέγετε αναζήτηση για Creative Commons
- Ανοίξτε ένα από τα βίντεο που εμφανίζονται
- Κάτω από το βίντεο βρείτε και πατήστε στην επιλογή ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ
- Μπορείτε να δείτε την άδεια Creative Commons για το συγκεκριμένο βίντεο

Βιβλιογραφία

- Κέντρο Πνευματικών δικαιωμάτων (2020), Μάθετε για τα πνευματικά δικαιώματα στο YouTube (https://support.google.com/youtube/topic/2778546?hl=el&ref_topic=2676339, τελευταία πρόσβαση στις 6/4/2020)
- Creative Commons, Σχετικά με τις Άδειες (<https://creativecommons.org/licenses/>, τελευταία πρόσβαση στις 6/4/2020)
- Βικιπαίδεια (2020), Άδεια Creative Commons (https://el.wikipedia.org/wiki/Άδεια_Creative_Commons, τελευταία πρόσβαση στις 6/4/2020)
- Αποστολάκης, Ν., Αρβανιτίδου, Β., Λαμπάκη, Ο., Μαστρογιάννης, Ι., Μαχαιρίδου, Μ., Πάτση, Χ., & Φατσέα, Α. (2018). Τα βασικά και πολυμεσικά εργαλεία της πληροφορικής και του διαδικτύου στη διδακτική διαδικασία (μέρος Β'). Στο *Εκπαίδευση Επιμορφωτών Β' επιπέδου Τ.Π.Ε.-Συστάδα: Φυσική Αγωγή και Υγεία [B2.9]*. Πάτρα: Ι.Τ.Υ.Ε. – «Διόφαντος»

Σημείωμα αναφοράς

Copyright 2ο Π.Ε.Κ.Ε.Σ. Βορείου Αιγαίου, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φυσικών Επιστημών Σωτηρίου Σοφία & Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Πληροφορικής Συρρής Ιωάννης. «Περί πνευματικών δικαιωμάτων», Χίος 2020. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://vaigaiou.pde.sch.gr/2pekes/site/blog/2019/01/24/elearning/>

Σημείωμα αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Διεθνής Έκδοση 4.0 ή μεταγενέστερη

[Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).